

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 19. П. ПОВ.
Телефон Редакції 248-48
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504.060.
"Банку Чеських Лівон"
Прага "Діло".
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (в книжковій) . 5.00 зол
чвертьрічно 15.00 "
піврічно 30.00 "
річно 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Уряд Закарп. України вислав свого представника на переговори у Комарні.

ПАТ ПОВІДОМЛЯЄ: ЧЛЕНА УРЯДУ ЗА-
КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ БАЧИНСЬКОГО У-
ПОВАЖНЕНО ДО УЧАСТИ У ПЕРЕГОВОРАХ
У КОМАРНІ.

ЩЕ ВЧОРА ДІСТАЛИ МИ ВІСТКУ, ЩО
МІНІСТР ДЛЯ ЗАКАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ
ПРИ ПРАСЬКОМУ УРЯДІ ПАРКАНІЙ ВИХАВ
ТЕЖ НА ПЕРЕГОВОРИ ДО КОМАРНА.

ПАШУ І ЗБІЖЖЯ

висліди Вашої цілорічної праці і головні за-
соби на життя, о безпечу йтеся від огню
в ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

"ДНІСТЕР"

Львів, вул. РУСЬКА Ч. 20.

Щоб розбити Росію, чи щоб знищити українців?!

„Ніколи не вийдемо з аворозжого
кола немочі, як довго будемо оперувати фор-
мулами, що кажуть про остаточну угоду
польсько-української проблеми. Творити та-
кі формули розмірно легка, але — на жаль
— у працях слова річ. Особливо, коли од-
на зі сторін, та повнаждана, може (окупи-
ти, чи неосудно — у це не виходжу) підозрі-
вати, що гарно сформульовані формули — це
тактичний вирzut, без реальної вартості.
Що в терміновішому часі прийде з того, що
висловлюють невизначені ентузіастично за
самостійністю України по Кавказ, жодні у
справах розмірно дрібних, але у тих, що
торкаються нашого стану посідання, будемо
керуватися готентотською мораллю? Чи —
бачити, що в отих щоденних справах не
керуємось міркуваннями про спільні інте-
реси у далішій будучині, але загумінковані
мотивами, опертими на тілому національ-
ному егоїзмі, — не звернутися до нас
із заклик, що радо жертвуємо загальною
Нідерланди, бо це нас нічого не коштує?..“
(Леон Васильовський, „За шляхи порозумін-
ня“, „Видання П.-У.“ ч. 2 за грудень 1932).

Львів, 12. жовтня 1938.

Переговори у справі границі між Закарп. Україною та Словаччиною.

ЯК ПОДАЄ ПАТ, УРЯД ЗАКАРПАТСЬКОЇ
УКРАЇНИ ВИДЕЛЕГУВАВ МІНІСТРА ФЕНЦИ-
КА ДО ПЕРЕГОВОРІВ НАД УСТІПНЕННЯМ
ГРАНИЦІ ЗІ СЛОВАЧЧИНОЮ.

Сутички на пограниччі між Мадярщиною та Закарпатською Україною і Словаччиною.

Радіо повідомляє з Праги, що на погра-
ниччі між Закарпаттям і Словаччи-
ною зараз до частіше доходить до сутичок
місцевих населених з жандармерією та по-

ліцією. На одній малій стації 40 озброєних лю-
дей заатакувало чеський поїзд двох з них
згинulo.

Нічого й пригадувати стару відому прав-
ду, як то психіка, світогляд та політичні ре-
цепти імця пана Заглоби з половини XVII. сто-
ліття втілюються густими рядами звелічників і
наслідувачів ще у першій половині XX. століт-
тя. Між безсмертними винаходами, що їх опа-
тентував геній Заглоби, є теж манія роздари-
увати Нідерланди. Був час, коли дійсно кож-
ний поляк, який хотів заманіфестувати свою
прихильність для українців, казав про свої
симпатії для української самостійності над
Дніпром і готовість воскресувати українця
Наддніпрянську Україну. Про актуальні україн-
ські справи над Дністром, про такі дрібнички,
як нижче шкільництво, університет, самоупра-
ва, право до свободного купня землі, участь у-
країнської інтелігенції в бюрократичному апа-
раті, справедливе бюджетування видатків на у-
країнські цілі і т. д. і т. д. — ні чирхик. Навіть
такий публіцист на безперечно більшу мірку й
особисто людина дуже чесна, як пок. Стіпчик-
ський, — і той писав у щоденнику „Глас Пра-
ди“ безпосередньо після травневого переворо-
ту палкі передові статті про необхідність само-
стійної України, але в пізнішому десятилітті,
аж до своєї смерті, ні своєю діяльністю у со-
мі ні публіцистичною працею не виявив ніяко-
го зацікавлення для дійсності акронних в-тя
мільонів українців у Польщі. Заглобово-лідер-
ландський підхід до української проблеми був
у декого з поляків такий сильний, що вони
просто казали: за ціну спільного польсько-у-
країнського походу проти большевиків ан. у-

ВПОВАЖАНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

І ПРИХИЛЬНИКІВ нашого щоденника про-
сямо пересилати передплату на наш
часопис**РОЗРАХУНКОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ**

Ч. 19,

які ми долучили до понеділкового числа
нашого щоденника.

країнці, маєте зректися своїх претенсій у Галичині й Волині. Щоб не було непорозуміння: під отим „зреченням претенсій“ ніхто з польських патріотів, які в той спосіб ставили справу, і в тямці не мав якихсь есентуальних територіально-політичних вимог українців, тільки культурно-освітні та господарські права. Єдиную внутрішньо-політичною концепцією для українців малаб бути тільки зовнішня фірма без внутрішнього змісту: адже саме на цьому по-лягав „прометеїзм“ та „українофільство“ всієї концепції і практичної системи п. Юзевського.

Запитований агорі поклик пок. Леона Васильєвського до його земляків, щоб відмовились від метод заглобівської дипломатії, вказує на те, що у вищих інтелектуальних колах польської публіцистики вже кілька літ тому прийшло під цим оглядом протверезіння. Почала здобувати собі право громадянства думка, що без полагоди річей „малих“ не може бути мови про полагоду річей „великих“, іншими словами, що без зміни внутрішньої національної політики не можна казати про спільні виступи у політиці закордонній. Виступив на арену польської публіцистики цілий гурт діячів, які почали шукати „спільної мови“ саме не в отих імперіально-стратосферичних планах, а в оцінці актуальної внутрішньої ситуації. З історичної перспективи безумовно і концепція „нормалізації“ в її первісному задумі зродилася з розуміння конечності такої напрари польсько-українських відносин унутрі польської держави, яка моглаб стати передумовою спільними силами розвизувати найбільшу проблему і поляків і українців: розбити російський державний моноліт на дальшу низку національних держав. Деякі польські діячі станули вважати на становищі, що українську справу треба полагодити позитивно, при помочі конструктивної політики, без огляду на закордонно-політичні концепції (П. Борковський, Лось). Думка, що можна повторити 1920. рік з отим станом, який тоді панував на галицько-волинських землях, зовсім відпала, бо немов автоматично насовувався висновок, що й успіх такого другого походу на Київ мусів би бути такий сам.

Трагедія польських прометеїців, які не з любови до українців, тільки з добре зрозумілого польського державного інтересу аважують за річ необхідну, щоб розпалась Росія та повстала самостійна Україна, та сама, що і трагедія української політичної думки, яка висунула на перше місце протисовітські гасла, сподіваючись дістати швидко також реальні умовини для їх політичної реалізації. „Ножини“, що розхилились між польською внутрішньою та закордонною політикою, віддаювали однаково польське громадянство від прометеїської концепції, як і створювали на українському етнічному терені найбільш податливий ґрунт для настроїв діаметрально протилежних і всієї польсько-українській алагоді і всякому спільному походові на схід.

Біжучі рахунки,
безготівкові розплати (чеки й перекази);
вклади (звичайні, інкульовані, а vista в золоті),
дрібна ескадрія,
скуповування цінних паперів

ПРОМ-БАНК

Львів, Гродзкіх 1. І. п.
Тел. 292-15 і 200-15.

Інкасо, депозити, експант акцій,
Інкасо рат післяплат,
Оборотовий кредит,
Організування промислових підприємств

**Співпраця закарпатських українців зі словаками
у німецькому навітленні.**

Обговорюючи у передовій статті переговори у Комарні, віденська „Ное Фрае Прессе“ пише:

В Комарні йдуть переговори над сповненням мадарських національних вимог. Згідно з мінхенськими постановами Словаччини заступають там чехо-словаки й українці. Треба надіятись, що ці переговори відбуватимуться в такому дусі, що й у Берліні і, що вони ведуть до тієї мети, яку прийнято в Мінхені: достосувати кордони до національних відносин і до бажання народів у цій важкій частині кітловини Дунаю.

„Ное Фрае Прессе“ підкреслює: „Посли й сенатори зі Закарпатської України звернулись до словацького прем'єра в Празі з Тіса з домаганням, щ Закарпатська Україна зажадає таких самих прав, що й Словаччина себе повної автономії. Як відомо, ця автономія була забезпечена конституційними й рівними договорами, але українці дод не мали її“.

Дальше обговорено правні гарантії жерменського договору для меншин та положення українців і словаків у рідній Чехословаччині.

**Коли у Судетах не буде плєбієдиту.
Мадярщина зрезігне з плєбієдиту у Словаччині й
Закарпатській Україні?**

Кореспондент офіціозу „Фелькшер Беобхатер“ повідомляє з Комарни, що мадари домагаються такої самої розвизки питання розмежування з Чехословаччиною, яку приймуть в Судетах.

Виходить, що домагання словацької Словаччини й на Закарпатті залягнуть від того, чи відбудеться плєбієдиту у Судетах.

ВИБЕРИ

найкоротшу дорогу до майна
і купи льос І. класи 43 льотерії
у завжди щасливій колектурі

„НАДІЯ“

Львів, УЛИЦЯ ЛЕГІОНІВ 11.

Льоси „Надії“ принесли вже багатство тисячам родин у цілім краю!

головна вигра 1,000.000 зл.

Тягнення І-ої класи вже 19 ц. м.

Кандидати УНДО на послів

(Комунікат).

- Окр. 61. ТЕРНОПІЛЬ, ЗБАРАЖ, СКАЛАТ — Василь Бодюх, рільник, б. посол.
- Окр. 62. ЗОЛОЧІВ, КАМІНКА СТРУМИЛОВА, РАДЕХІВ, БРОДИ — д-р Степан Біляк, адвокат, б. посол.
- Окр. 63. БЕРЕЖАНИ, ПЕРЕМИШЛЯНИ, ЗБОРІВ — Дмитро Великанович, ем. управитель школи, б. посол.
- Окр. 64. БУЧАЧ, ТЕРЕБОВЛЯ, ПІДГАЙШ — Володимир Целевич, б. посол.
- Окр. 65. ЧОРТКІВ, КОПИЧИНЦІ, БОРШІВ, ЗАЛИЩИКИ — д-р Степан Баран, адвокат у Тернополі, б. посол.
- Окр. 66. СТАНИСЛАВІВ, ТОВМАЧ, НАДВІРНА — д-р Іван Волянський, адвокат у Станиславові, представник Української Народньої Обнови (УНО), б. посол.
- Окр. 67. КОЛОМІЯ, ГОРОДЕНКА, СНЯТИН, КОСІВ — д-р Гриць Ганкевич, адвокат у Снятині.
- Окр. 68. КАЛУШ, РОГАТИН, ДОЛИНА — Зіновій Педенський, кооператор, б. посол.
- Окр. 69. СТРИЙ, ЖИДАЧІВ, БІБРКА — д-р Павло Лисяк, адвокат у Журавні.
- Окр. 72. ЛЬВІВ-ПОВІТ, ГОРОДОК, МОСТИСЬКА — Василь Мудрий, голова УНДО, б. посол.
- Окр. 73. СОКАЛЬ, ЖОВКВА, РАВА РУСЬКА, ЛЮБАЧІВ — д-р Роман Перфецький, адвокат, б. посол.
- Окр. 74. ПЕРЕМИШЛЬ, ЯРОСЛАВ, ЯВОРІВ, м-р Степан Ярема Навроцький, адвокат у Перемишлі.
- Окр. 75. ДРОГОБИЧ, РУДКИ — д-р Степан Витвицький, адвокат у Дрогобичі, б. посол.
- Окр. 76. САМБІР, ДОБРОМИЛЬ, ТУРКА — Іларій Тарнавський, селянин з Бикова, пов. Самбір.
- Окр. 77. СЯНІК, ЛІСЬКО, КОРОСНО — Олександр Гладушовський, — рільник, із Тискової, пов. Лісько.

КТВ. О. ЛЕВИЦЬКА : С-КА, Львів, Кордецького 51.

Якою уявляється нам американська Україна?

(Деякі думки з приводу викладу д-ра Луки Мишуги у Відні).

Цю статтю містимо зі значним скороченням через брак іншого актуального матеріалу. — Ред.

Відень, кінець вересня 1938.

Зараз після одержання вістки, що проф. Іван Боберський та д-р Лука Мишуга прибули на короткий побут до Відня, я як голова тутешньої філії Українського Національного Об'єднання (УНО) подбав у порозумінні з представником Союзу Українців Німеччини (СУН), радником д-ром Тарновським, про те, щоб привити гостей на ширших сходинах української громади. Правда — надто легко зробити це нам не довелося. Певність щодо прибуття д-ра Мишуги ми мали шойно у вівторок 20. IX. пополуночі, а тут скайкувати сходинами треба було зараз на черговий день, в середу 21. IX., бо від четверга аж до неділі увесь Відень мав бути внаслідок воєнних вправ повітряної оборони вповні затемнений, так, що про товариські сходина в такому часі не могло бути й мови. Та все таки за не-

цілих 24 години спільними зусиллями членів відділу виготовлено і розіслано стільки запрошень, що в середу на викладі нашого гостя зза океану простора сали Українського Клубу при Банкгасе 1 була вже в 8. год. увечері наповнена битком.

Після того, як я, отворивши сходина, пошанував обидвох наших гостей відповідною промовою, а публіка привітала їх расними оплесками, д-р Мишуга почав свій виклад про життя української еміграції в Америці.

В першу чергу він указав на те, що життя кожного українського середовища, де воно і не було, витворює все одні й ті самі українські проблеми та питання — очевидно з їх необхідними ріжницями, залежними власне від даного місця. І тимто якщо ми, українці, не розуміємо себе взаємно, то лиш тому, що не завдаємо собі труда прослідкувати й основино пізнавати те, що і як у кожнім нашім національнім середовищі твориться, бо нам здається, що для нас те все і без основиного прослідження самозрозуміла

Чи ви
вже
маєте
???

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ „КРИНИЦЯ“ на 1939 рік.

Мала настільна книга кожного інтелектуала у його приватній бібліотеці. Преподбачай, як цінна — цінна інформаційна частина.

НОВИНА! Замість дотеперішнього календарію має цюгорічна „Криниця“ Календар-термінар тижневий записник такий потрібний кожному у його житті.

Замовляйте: Вид-ництво „Діло“, Львів, Ринок 10.

Купуйте у всіх книгарнях і провадців часописів.

Чи ви
вже
маєте
???

річ. А тимчасом приклад чужих дослідників показує, з якою основністю та з яким просто науковим матеріалом звикає нині світова преса підходити до української справи, доводячи таким чином її неабияку вагу і різноманітність. Отже ясно, що інформативні виклади про нашу поодинокі середовища для нас самих і саме нині незвичайно цінні й потрібні, оскільки вони спираються на дійсності безумовно правдивих фактів.

„Бо й найгарніша фраза — казав промовець — не має найменшої вартості там, де йде про намічення фактів, що їх можна би в цілості і в кожному часі перевірити. Провірити на те, щоб нація здавала собі справу з того, що є в нас резервуаром і джерелом сил у народі і як опії сили використати та їх опанувати“.

І підкреслюючи отак необхідність пізнавати себе самих при допомозі найповажнішого дослід нашого власного життя, промовець перейшов до властивої теми свого реферату. А саме до того, як наша еміграція за океаном змогла розкрити Новому Світові здобутки рідної, української культури.

Тут в обсяг його помічень та міркувань увійшли всі важливі діянки нашої творчості на землі Вашингтона: мистецтво, преса й фільми, характер і праця молодого українського покоління та його досягнення в наукових установах, далі роль церкви в українській житті за океаном і накінче організації економічної самопомочі, зясовані при допомозі міродатних статистичних дат, політична пропаганда та робітничі справи. І коли прелегент, переходячи отак від одної діянки до другої, намічував скрізь позитивні моменти і здобутки, то у свідомості його слухачів зарисовувалася щораз чіткіше ціловид того, що ми тут називаємо американською Україною. І не один з нас добув шойно після того викладу ясний погляд на неї. Дійсно: Ми, українці, маємо знаємо себе і про себе і то саме про те, що виваляє наше життєтворче хотіння і творчу силу!

От инр. — якщо мова про плекання мистецтва в наших братів за океаном — творча праця і досягнення таких першорядних мистців у нас, як у діяльності музики Олександр Кошич, Михайло Гайворонський, Роман Придаткевич, Печеніга-Уганський та інші. Ті, зусиллям яких зазвичай чуємо стільки наших мистецьких успіхів по лінії спонсоризування української музики та українського співу на американських ґрунті. Але хіба у нас лиш у цій діяльності пропам'ятні діла? А от вам світової слави різьбар-мистець Архипенко, з творів якого референт видлигнув передовсім речі національного змісту, як ось його подоби Шевченка, Франка та Володимира Великого, при чому малюнок подоби цього останнього прелегент показав слухачам у репродукції, поміщений недавно в амер. „Свободі“. І цікаво і мило було нашим слухачам дізнатися про те, що в Клівленді одна частина т. зв. Культурного Городу в українська, і що саме там стоїть три аглади Архипенкові мистецькі твори. Так само, як з великим зацікавленням слухала аудиторія інформацій промовця про наші останні фільми в Америці — як ось „Маруся“ та „Запорожець за Дунаєм“ — і про зв'язку з ними працю в користь нашого народнього мистецтва, що так знаменно виявляється в українських народніх танках, стрілах, піснях та аніах.

А ще особанву присаугу нашому мистецтву робить українська мова в Америці, коли при відповідних нагодах — особанво в нагоди святочних виступів або демонстраційних походів — убирається в народні строї, виступає з українськими піснями в радіо і на концертах, добуває значних успіхів у вищих школах (high school) університетах і спортивних клубах та використовує всіма нагодами говорити чужинцям про Україну. І казав нам гість багато про самостійність української мови в Америці та про її привабливість до рідної землі, хоч вона й ніколи не бачилася. І згадував він про наш видатний в англійській мові, м. ін. і про призначення для молоді додаток до „Свободи“ — „Ukrainian Weekly“, що помістить досі стільки найціннішого матеріалу для поширення знань української літерату-

ри й культури — між іншими переклади з Шевченка, Франка, Лесі Українки, Коцюбинського, Куліша та інших. А мені тут приходило на думку наша молодь в європейських центрах української еміграції, духовність якої теж домагалася щонайбільшійшого плекання її власними батьками та доцільного національного проводу саме по лінії любови свого. Отак побажати, щоб наша американська молодь була водно світаном прикладом для всієї української еміграції!

А коли мова про нашу церкву в Америці, то д-р Мишуга в чіткій протиставленні до тих, що намагаються представляти нам ту церкву як агонію нестатної боротьби, підкреслює у неї її моральну і національну силу. І діяльність її вважає позитивною та додатковою навіть і тоді, коли брати під увагу принагідні конфлікти, бо такі конфлікти в церковних відносинах є в усіх народів в Америці чимось звичайним. Отак і в цій діяльності маємо за океаном ці ряди нестружених робітників національної справи, і що свою основну тезу прелегент пояснює та підтверджував цікавими прикладами зі щоденного життя, які його виклад робили для слухачів щораз цікавішим.

Торкаючись економічної діянки, промовець накреслює короткими, але важливими рисами та при допомозі дуже для нас цінних статистичних дат образ праці та досягнень наших братів за океаном на тому полі, гідних з кожного погляду нашої уваги. Бо як виходило з усіх заповідань промовця, то тут зазначається успіх, який, якщо приглянутися ближче, можна означити великою сумою приватного і громадянського українського майна. А на це наше національне, тяжким і негтомним трудом здобуте майно складається праця всіх: наших робітників у копальнях і фабриках, grosерників, кушнів і погребників в одній та професіоналістів — адвокатів, лікарів, антикарів, учителів та інших

з другої сторони. Далі обговорив промовець значіння наших допомогоних організацій — зокремаж розповів нам про велику моральну і національну силу та працю Українського Національного Союзу, нашої найстаршої і найбільшої народньої установи в Америці.

Словом: картина того всього, що ми почули від нашого гостя, це процес могутнього відродження української еміграції і процес постійного завоювання нових нових позицій у заокеанському світі, навіть наперекір тому, що українська еміграція там з усіх наймолодша!

Про все те говорив наш промовець легко, прозоро і частенько з погідним гумором, жда перескакуючи від одної теми до одної, і жда оттак собі, тоном свободної гутірки, та проте кожного погляду цікаво і по лінії провідної думки: ознайомити слухачів з фактичною дійсністю українського життя за океаном. І от та дійсність, та наша американська Україна, є життєтворним забором наших змагань — спробою твердинею нації за морем

Це вже було 11,45 вночі, і виклад тягнув довше ніж дві години, та проте запитам не був кінця, і була небезпека, що той виклад д-ра Мишуги продовжиться до самого ранку. Отже і за весь час побуту нашого гостя у Відні розмови і в тіснійшій кружку знайомих та привідних інтерпелантів не переривалися. Бо так до них, це і з огляду на те, що д-р Мишуга всім цим разом відвідає всі важливі середовища нашої еміграції в Європі, а крім як і Закарпаття — було багато-багато.

І отак попрощали ми нашого дорогого гостя з почуванням у душі, що всього ми собі таки не сказали... і тому: До побачення якнайскорше!

Д-р Остап Гриня.

Доля політичної еміграції в Чехії.

З Праги наспівають вістки, що чеський уряд розважає справу ліквідації дуже численної на території Чехії політичної еміграції. Політичних емігрантів у Чехії нараховують на 700.000 душ. Найчисленніша там жидівська еміграція, що походить з Німеччини, б. Австрії, Мадярщини та Румунії. Друга по числу — німецька політична еміграція, тобто противники національно-соціалістичного режиму; з австро-німецьких політичних емігрантів є ще в Чехії значне число соціал-демократів, що підняли були повстання проти Дольфуса та деякі католики, що втекли сюди перед „аншлюсом“. Третя числом — російська політична еміграція. Четверта національна група — українська політична еміграція, до

якої треба зарахувати останки б. воїнів УГА б. ще дрібні гурти кавказьких, мадярських, польських і навіть італійських та єспанських політичних втікачів, що найшли були там пристатище і працю, вичікуючи на зміну політичних відносин у рідних країнах. Тепер чехи задумують зробити перегляд цілої тої маси чужинців, що здобули вже чеське громадянство, і б. мають досить засобів прожитку, зазвичай: їх ших хочуть від себе „випростити“, мотивуючи це фактом, що в нових обставинах самі чехи збільшили, багато їх утратило працю, а всі ці чужинці стати праці мають дістати чеські утікачі з Сходу та тих частин Словаччини, які мають з брати мадари

Поворот Петра Певного?

Варшава, 10. жовтня 1938.

Вістка про можливий поворот призабутого вже Петі Певного до активної політики з польським мандатом у руках, що й оце видобуваємо з поінформованих польських джерел, викликає безумовно свого роду сензацію.

Довідаємося про це за день-два, бо ж 13. ж. опублікують листи кандидатів на послів. Пан Певний, якого й свої і чужі давно були відіслали

до неславної історії, назвавши його кар'єру вкінчєною, таки, як кажуть, повернувся до діяльності і то не як український посол, але як чеського волинського ОЗОНУ (?) Не затиє же сьогодні кілька правди в цій інформації. Ось погляньмо на мандатом, чи без нього, Певний ставив довіреною людиною, кого треба і покласти „нову“ акцію в терені.

Д-р Гелчинський — нандидат на маршала нового сенату.

Варшава, 10. жовтня 1938.

В політичних колах Варшави курсує близька правди поголовка, що найповажнішим кандидатом на становище маршала нового сенату є д-р Броніслав Гелчинський, президент Найвищого Адміністративного Трибуналу, б. шеф кабінету президента держави, один з найрухливіших організаторів акції, що й називають від деякого часу „маршем на кресі“.

Д-р Гелчинський є, як відомо, урядуючим першим заступником голови „Гва Розвою Східних Земель“ і останнім часом чимало ансажу-

ється в різні „кресові“ імпрези, тоді як противу українських відчуттів у Варшаві, тоді

Говорять, що кандидатуру прес Гелчинського висунув ніхто інший, лише дотепер маршал сенату Пристор, що буде мисленим, як кажуть — подіати дозю свого товариства кресі союму п. Славєка.

Саме на днях д-р Гелчинський виступив на шадові Присторів почесний діяч в Гва Розвою Земель його головування в Гва Розвою Земель.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Субота 1 (13) жовтня 1938.

ЗМІНА НАМІСНИКА ГАЛИЧИН.

Галицького намісника Филипа Залеського іменували міністром для Галичини, а на становище намісника „має бути іменованій“ — як писало „Діло“ — гр. Казимир Бадені, б. делегат намісництва у Кракові. Про нього „Діло“ писало:

„Намісником Галичини має стати гр. Казимир Бадені, особа добре відома кравіським колам, але не менше й руському загалою. Він належав досі до кравіської партії і, як то кажуть, „дух дік унд дін“ ішов з нею і в справах загально кравіських і в руській. Навіть як урядовець, делегат намісництва в Кракові, він намагався стояти на боці станчинівської партії. В сеймі в руських справах завжди голосував зі станчиністами проти уступок для русинів, між іншим і проти окремої руської гімназії в Перемишлі, хоча його брат Станіслав голосував за нею. Чи вибір гр. Бадені значить те саме, що скріплення впливу несимпатичної в краю партії кравіських панів — покаже будучина.“

ЮВІЛЕЙ ХРЕЩЕННЯ РУСИ У ЛЬВОВІ.

У звідомленні з засідання сейму:

„Під кінець красивий маршалок доручив відчитати по руськи і по польськи письмо митрополита Самборського з повідомленням, що нині (13-го н. ст. жовтня) відбуватиметься у св. Юра торжество ювілею хрещення Руси. З тієї причини — закликає маршалок — в суботу не буде сеймового засідання.“

ФУТРА
ПРЕССЕР

у великій виборі на догідних умовах дістанете у фірмі
Пасаж Миколая
напроти кіна „Тон“ ч. 2002 з—10

Переговори у Комарні.

ДОМАГАННЯ МАДЯРСЬКОЇ.

З переговорів у Комарні спрещувалися остаточно домагання Мадярщини та основи, на яких вона ці домагання поставила. Мадярщина домагається для мадярів у Чехословаччині таких самих прав, які здобули для себе судетські німці та шлезькі поляки і хоче домогатися їх аналогічним способом.

Мадяри домагаються, щоб прилучити до Мадярщини території, замешкані мадярами. Зворот цих територій мав би відбутись на аналогічних умовах, як зворот Судетів та Заользанського Шлезька; а саме: словаки мають лишити ненарушеними воєнні укріплення, промислові заведення та залізничний табор.

ЧИ ЛИШЕ ТЕРИТОРІЇ ЗАСЕЛЕНІ МАДЯРАМИ?

Домагання Мадярщини далеко більші, ніж це може видатись з її „скромного та справедливого“ становища. Вона домагається „справедливих прав“ для всіх народів Чехословаччини; ці права можуть вони досягнути тільки плебісцитом. 1918-19 роки — мовляв — несправедливо рішили цю справу — тепер треба цю помилку направити, треба створити сильні основи під дальшу конструктивну працю.

НИНІ СИТУАЦІЯ ВІЯСНИТЬСЯ?

Переговори в Комарні йдуть дальше у приязному дусі. Мадярщина спрещувала вже остаточно своє становище, але чеська та словацька делегація ще не вияснила свого відношення до мадярських вимог.

Предсідник словацької делегації д-р Тісо заявив журналістам: „Ніколи не бавлюся в пророка, бо це ризикове. Маю надію, що завтра остаточно ситуація виясниться та, що переговори доведуть до позитивних вислідів“.

КОМУНІКАТ.

У Комарні оголосили ось такий урядовий комунікат:

Чеські та мадярські експерти відбули перше полуднем 2-годинну розмову. В годині 15-й відбули обі делегації пленарне засідання, що тривало 1 годину і 15 минут. Найближче їх засідання відбудеться в 12-й вполудне. До того часу обі делегації порозуміються безпосередньо зі своїми урядами.

Побожні бажання мадярського політика.

Заступник голови об'єднаних мадярських сил у Чехословаччині Ярош заявив перед чехословацькою ПІАТ-а у Комарні, що „жарпато-жарпато“ зв'язаний з Мадярщиною від

господарським і геополітичним оглядом, тому бажаним було б, щоб ця спільнота дістала і політичну форму.

РАГЛЯНИ мужескїй від 30 л. 30.— **ПЛАЩІ** жіночі від 30 л. 60.—
доручає
ШАПІРА вул. личківська 1.

З природи і життя.

Таємниці крові.

Одєю з найцінніших тканин нашого тіла є кров. Кров — має дуже велике значіння для життя живої істоти: вона розносить кровоносними судинами відживчий газ кисень і допроваджує його до кожної, найменшої навіть клітинки організму. З нею по цілм організмі йдуть відживчі соки, які вибирає кормовий провід. До неї дістаються теж виворені спеціальними органами тіла гормони, що регулюють і кермують прямиами організму (розвиток, ріст, переміна матерії тощо).

НАЙЛІПША

ДАЙМОН

СКЛАД КРОВІ.

Кров складається з плинної частини осоча, де завішені сталі складники крові, себто червоні та білі тілця крові і пилки крові. Червоні тілця крові це дуже маленькі кружки, проміром пересічно на 7—12 тисячних міліметра. Головним їх складником є червоний барвник гемоглобін, в якій знаходиться залізо. Червоні тілця крові себто гемоглобіною присвоюють собі у легень кисень і несуть до клітин організму, де його віддають.

У здорової людини знаходиться пересічно 5 міліонів червоних тілць крові в однім кубічнім міліметрі крові (в чоловіки), а в жінки коло 4 і пів міл. тілць крові. Білі тілця крові є більші, їх промір доходить до 80 тисячних міліметра. Вони наче поліція в організмі, що полює на бактерії, які дістаються до крові. Їх є к. 6—8 тисяч в однім кубічнім міліметрі.

КРОВ — ДЗЕРКАЛОМ ЗДОРОВ'Я.

Склад крові змінюється безупинно навіть у здорової людини. По їжі кров є інакша ніж натще, кров випечатої людини поводить ся інакше ніж втомленої. Таксамо сонна купає, їзда літаком чи безсонна ніч — все це викликає зміни в образі крові. Змінюється головню число і вигляд білих тілць крові. При виснажливих недугах мале число червоних тілць крові. У багатьох недугах появляються в крові отрути, що їх продукують хвороботворчі бактерії і різкі субстанції, що їх виворює організм боронячись перед бактеріями (протитотрути — антитоксини).

Все це має вплив на вигляд та якість крові. Через те сьогодні лікарі так часто досліджують кров для пізнання недугу. При помочі сильно побільшальних мікроскопів, складних метод барвлення крові та бактерій, хемічних аналіз, штучних годівель хвороботворчих заразків та ін., досліджують спеціалісти бактеріологи крпалки крові недужого і в той спосіб помагають лікарів зорієнтуватися в ході недуги та її лікуванні.

Не всі зміни у крові може розсліджувати наша наука. Деяких змін вона не в силі розпізнати навіть найбільш скомплікованими методами, — їх можна лише здогадуватися.

Коли їш = не розмовляй.

В ідеальних багатьох інтернатів та дитячих літніх колоній на чужині можна часто побачити напис: „Коли їсте, будьте глухі та німі“. Цей напис пригадує, що їда це важкий фізіологічний акт, підчас якого треба мовчати, бо в причини анастомічної будови горішніх віддихових доріг та кормового проводу ці дві функції рівночасно неможливі.

Горло є тим місцем де перехрещується стовп повітря, що в носі йде до дишні і далі до легень, з другої сторони спожитий корм мандрує з рота до горла і через 35—40 см. довгий пролік йде до шлунка. Коли їмо, м'яке піднебіння підіймається догори і відділює від аду носову ямину від горла. Коли ж проковтнемо поживу, тоді піднебіння знов опадє і повітря пливє до легень. Коли проковтуємо, у тім моменті, коли кусень страви чи ковток рідкої поживи до горла, пересувається язик до аду і своєю насадою прикриває вхід до горлянки і дальших віддихових доріг. Тому звичайно людина не захлинається, не втягне кусня поживи з повітрям до легень. Коли ж серед їжі людина гинорить і починає кашлати та душитися, то частинки їжі дісталися до віддихових доріг (горлянки, дишні, озани (бронхи) і легень). Через подразнення слизової болони віддихових доріг починає особа кашлати і викидає заблукані частинки їжі в віддихових доріг.

Однак не все так легко вдається уникнути шкідливих наслідків розмови з їжею в роті. Часом кусинки страви спадають глибоко до легень, затримуються там і зачинають розкладатися, гнити. У тому місці, де кусень страви гине, він ищить слизу болону дишні чи озавів (бронхів) і це може довести до т. зв. захлинового запалення легень, а навіть до гнояка (абсцес) легень.

Таксамо втягнена до легень страва може заткати озаву (бронх) — руру що допроваджує до легень повітря і людина вмирає нагло від удушени.

Згадавши нещасні випадки трапляються часто пиякам та хворим неспритним, в яких нормально не допливає повітря до легень. Тому дуже часто хворі неспритні, у сплячці, нервово хворі з пораженим піднебінням чи язиком, вмирають на захлинове запалення легень.

Пияки захлинаються часто тому, що вони залюбки при столі розмовляють, одні другого часто не чує і стараться другого перекирати. Крім того у пияком стані слизні болони горла стають менше вразливі і тоді легко захлинутись. Тимто не слід говорити, коли їжа знаходиться в роті і треба на це звертати увагу дітям, щоб пізніше не доводилось стукати їм п'ястком в карк, як це у нас роблять, коли такий балакун захлинується.

ВУСА ТА БОРОДА.

В багатьох тварин вуса становлять додатковий чуттєвий орган. Для людини вуса та борода не мають жадного значіння навіть як охорона перед холодом. Під ширкою лиця скривається густа сітка кровоносних судин; через неї кружляє кров, оґріває лице і хоронить його від морозу. Учасники підліглових околиць, що мають бороду, примушені в голити, найшовише в холодний смузі, бо на великім морозі пара, що виходить з уст осідає на бороді і замерзаючи, заміняє бороду на ледову бриду, що не тільки не оґріває, але навіть прохолоджує лице.

Вуси та борода — характеристичні для мужчини і вважались давніше за ознаки мужськості. Тимто не в тепер у деяких народів борода

втішається великою повагою, головню на Сході, а мусульмани присягають навіть „на бороду Магомета“.

Борода в Європі вже давніше почала зникати, зате вуса ще донедавна вважали прикрасою мужського лица. Ще недавно в німецькому війську старшинам не вільно було голити вуси. Жартом казали, що вусатого старшину вважають певнішим оборонцем батьківщини.

Природно, що та мужська оадоба лица не має впливу на ступінь жовшких примет; ось чим вуси не мали такі „боги війни“ як Юлія Цезар, Олександр Македонський, Наполеон ані. Жинна д' Арк.

Найвищий час купити льос

у популярній колектурі

„Щастя“

Львів, Сикстуська 30.

Ч:новеkonto ПКО. 500420

Холодний піт.

Хто був у великій небезпечі, той мав чути на своїй шкірі як обили його холодний піт хоча тоді не було гаряче. Деякі дослідники не вполюють це явище кажучи, що воно атач стим (перейшло по далеких предках). Знаємо, що які хижаки неродо живляться трупинами. Тільки ній людині було нелегко порадиити собі в боротьбі з хижакими. Коли такий хижак заскочив на оборону людину, що її обороною був лише крок чи камінь, тоді шанси людини в тій боротьбі були дуже малі. Втеча була також ндоцільна, бо хижак легко дожене людину.

Тому людина в безвихідній ситуації, трапа ла звичайно притомність і падала на землю. Шкіра чоловіка вкривалася потом і ставала холодна, а нерухоме тіло було подібне до трупа. Коли звір був не дуже голодний, тоді лише у спокою таку мало принадну „падлину“. Це не ще трапляється і тепер, як це гарно описано в народній казці про Клима, Максима і їх приду з медведем.

Згадана прикмета людини була для неї то останнім ритуном в критичній ситуації. Іон вона нійні позбавлена свого пераїсного життя, всеж заховалася від тисячі поколінь до наш часів.

Валерія Дудкевич: „ГОЛУБИН ХРЕСТ“. З мовою Віктора Андриєвського. Наказом видним. Львів 1938, ст. 88.

Ця гарненько видана книжка присвячена бороні домашніх тварин, що в нас, серед тих умов життя, зазнають не крадої даї. Люди, часто засуджені на працю, що пересує їх сили, на голод, злині і мучання. Персиде між ними займає кін, між якими в тепер працюють по 18 годин на добу, за коті працює і коті, серед яких є теж бездомні тварини і волокоти без захисту над головами. Чорні леґіони добре випашеніх зародків тварин охороня тварин, від імені якого авторка книжки свою книжечку, має за символ „Голубин хрест“ символ віри і помочи. Вона видана в Англії більш як 100 років тому і простигає свою опіку на весь тваринний світ, виключаючи деяких хижаків. У згаданій книжці знаходимо окремий розділ присвячений хам, далі тваринам „недоцільним“ окремим, таким як риби, раки, деякі похитні тварини, жаби, антики, кертні, павуки, кроки, лиси, навіть шурі, які в деяких випадках марають людині (у козальних, через кофю). Останній розділ присвячений свиням. Авторка користується численними джерелами Святого Письма та індійських книг, а також теж ріжними прикладами з життя в теперішній часі і погано поводить ся з тваринами, похитана ілюстраціями.

Виселення православних священників.

Варшава, 10. жовтня 1938.

Адміністраційна влада на Холмщині й Підляшші зажадала знов від кількох православних священників, які там дотепер ще залишилися, щоб негайно покинули свої парохії. М. ін. остан-

Starosta powiatowy bialski.

L. B. 5/38/38.

Biała Podlaska, dnia 24. września 1938.

Do

Duchownego Prawosławnego

Jaciuka Jana

Proboszcza Parafji Prawosl.

w Kobylanach.

Wobec tego, że Ministerstwo W. R. i O. Pobi. wystąpiło z wnioskiem do Metropolity o przeniesienie Księdza, wzywam Księdza Proboszcza do opuszczenia parafji prawosławnej w Kobylanach w przeciągu m-ca od dnia otrzymania niniejszego wezwania, a to pod rygorem zastosowania art. 8 przepisów, wprowadzających prawo o wykroczeniach (Dz. U. R. P. № 60, poz. 573 z roku 1932).

Starosta powiatowy bialski:

(—) Dr Mieczysław Lutman.

Слід зазначити, що о. Іван Яцюк станув 10. п. м. перед городським судом у Пішачу як обвинувачений зі ст. 170 к. к.

Виселені священники прибувають до консисторії у Варшаві шукати якогось захисту.

Фа-ський.

На сезон 1938-9

Модні солідні і дешеві

Жіночі і мужеські матеріали
купують в українській блаватні

"МАНУФАКТУРА"

в. л. Козак і М. Овалів

Львів, пл. Калітільна ч. 3.

Виселені священники в Замості Соханський виселив о. Спиридона Лазуку, галичанина, правос. пароха в селі Сідлицьких, що перебував там роками у згаданій місцевості, віт-юючи опінію одного з найблагочиніших ду-хоспів.

Виселеному з с. Кобилян на Підляшші Іванові Яцюкові доручило повітове староство йти таке письмо:

Подвійна валюта в Судетах: німецька марка та чеська корона.

Марш Герінг, як виконавець 4-літнього пля-ну, підписав декрет, який вводить від 11. п. м. в Судетах марку як урядову валюту. Корона залишається як легальний вимірний засіб.

Курс корони устійнено на 12 феніків.

НИМЕЦЬКІ ВІЙСЬКА НА ЧЕСЬКОМУ ШЛЕСЬКУ.
Німецькі війська заявили гульчинський і бі-лошанський повіт. У віддалі кілька кілометрів від Моравської Острави в Пертковичах над Одр-ою і в Свинові є вже німецькі повзи та відділи війська. В зв'язку з цим в понеділок в год. 8. ра-

но відіхав зі Свинова останній чеський поїзд в напрямі Праги. Рівночасно міністерство комуні-кації в Празі урухомило залізничну сполуку Пра-ги з Моравією та Шлеськом через Берно-Кле-ву-Калін.

РАДІОВИСИЛЬНЯ У МОРАВСЬКІЙ ОСТРАВІ В НІМЕЦЬКИХ РУКАХ.

Чеська радіовисильня Моравської Острави, положена на захід від Одри коло Шенборну пе-рейшла в руки німців. У понеділок пополудні прилучили її до бреславської радіовисильні.

Хто буде президентом Чехословаччини: Беран, Буковський чи Батя?

У політичних колах Праги широко обгово-рюють справу кандидатур на президента дер-жави.

Аграрії виділяють свого провідника д-ра Берана та інші партії виступають проти нього

як проти германофіла. Господарські кола під-тримують кандидатуру фабриканта обуви Баті. Голова „Сокола“ мін. Буковський кандидує та-кож — його кандидатура символізує тенденцію до національної концентрації

Як змінилось наше відношення до лютерії.

За час останніх літ відношення загалу на-роду до Кансової Лютерії перейшло основ-но до позитиву. Безпосередньо по війні, коли лютерія не була ще законно упорядкована, до лютерії ставились досить з недовіром, багато хто не міг погодитись з фактом, що мож-ливість великої виигри за малу ціну не криє в собі нічого „чужого“, що вона оперта на звичай-ній торговельній калькуляції, не творить ніякої містичності.

Почували ще досвіді різного роду дав-ніх фантових лютерій, в яких головних виигр, і форми побіди, самоходів і т. д. з засади ні-чим не вігравали.

Одначе з часом почало змінюватись пере-важливе відношення до лютерії — це імпреза-ція спонтанно існування можливостей, яку отримує грачем. Щораз більше осіб почало вважати лютерію за велику суму, не були це ні „легендарні“, кожний майже хто-небудь хотів, хто вииграв на лютерії. Щораз більше розходились вістки про людей, ко-ли вииграв на лютерії, змінювали зовсім інше життя, закладали великі підприєм-ства, обміжували кільмакратно вииграні суми.

З другого боку в самій лютерії зайшла з часом ціла низка змін. Внаслідок зроблених з року на рік досвідів, уведено щораз нові уліп-шення, достосовано вплив до загальних поба-жань грачів, побільшено до максимум можли-вості грачів, завдяки чому польська лютерія стала зразком для багатьох подібних імпрез зокордоном. Усі ті чинники зробили те, що те-пер лютерія має серед суспільности велику популярність.

Можна ствердити без перебільшення, що так у столиці, як і на провінції нема родини, де хтось не грав би на лютерії. В борах і фабри-ках робітники купують до спілки лоси — це поява загальна і відома. Багато осіб не тільки грає самостійно, але також належить часто до кількох „спілок“, щоб побільшити свої мож-ливості виигри. В кожному родинному бюджеті знаходиться, залежно від можливості, більший або менший видаток на лютерійний лос. Купи-ти лоси стало попросту звичкою і необхідною потребою. Досвід деяких лютерій виказав, що вже на кілька днів перед тягненням забракло лосів. Тож нічого дивного, що в колектурах панує вже оживлений рух у зв'язку з тягненням 1. класи 43-ої Лютерії, що починається дня 19-го п. м.

**РІШАЛЬНІ
ДНІ**

ВАШОГО ЖИТТЄВОГО УСПІХУ! Кожний, хто думає про своє майбутнє та кидючи свої життєві виигляди на терези долі повинен засобити лосом тільки в ЄДИНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КОЛЕКТУРІ Повітового Товариства Кредитового у Львові, вул. СИКСТУСЬКА ч. 38, партер, тел. 108-61. Ченове конто ПНО ч. 508.777. Замовлення з провінції відвартно.

В автономній словацькій державі.

РОЗМІЩЕННЯ МІНІСТЕРСТВ.

Словацька рада міністрів рішила вчора розмістити поодинокі міністерства ось як: Президія ради міністрів та міністерство вну-трішніх справ в губернаторській палаті; міні-стерства: справедливости, суспільної опіки та здоров'я — в будинку окружного суду; міні-стерство — освіти — в будинку кураторії, мін. комунікації у будинку залізничної дирекції, мін. господарки — у будинку виділу публичних робіт.

Рада міністрів буде збиратись у кожний понеділок.

Своїм урядовим органом узяв новий уряд щоденник „Урядне Новини“.

Для оборони інтересів національних мен-шин Словаччини, утворено національні секції: мадярську та німецьку.

УРЯДОВА МОВА СЛОВАЧЧИНИ.

Словацька рада міністрів рішила, що уря-довою мовою автономної Словаччини є ви-ключно словацька мова; винятки можливі ли-ше за спеціальним дорученням влади. Комуні-кат підкреслює, що це рішення у нічмі не на-рушує прав національних меншин

ГРОМАДЯНСЬКІ КОМІТЕТИ.

У Братиславі утворився під проводом проф. Сідора центральний громадянський ко-мітет, якого завданням є втягнути до співпраці у боротьбі за словацькі права, ширші грома-дянські кола. Крім того повстає багато льо-кальних комітетів, що мають посередничити між адміністраційною владою та населенням. Комітети слідкуватимуть за діяльністю усіх урядів (військових та цивільних) та, у випадку шкідливої діяльності давніших урядовців, звернутися до центрального комітету, щоб він поробив відповідні заходи в уряді

ПОЛІТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ СЛОВАЦЬКИХ НІМЦІВ.

На місце розвизаної недавно карпато-ні-мецької партії, що співпрацювала з Генляном, утворили нову партію словацьких німців „Дой-че Партай“. Її затвердив уже словацький уряд. Вчора уладилася ця партія велику маніфестацію, в якій взяло участь 5.000 німців. Промовці та маніфестанти висловили словацькому урядові подяку за його прихильність до німецької мен-шини у Словаччині.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ПРЕСА АТАКУЄ АВТОНО-МІЧНУ СЛОВАЧЧИНУ.

Большевицька преса завзято накидується на новий словацький уряд, який — мовляв — ста-новить „перемогу фашистів“. Зокрема обурює большевиків, що словацький уряд наказав роз-в'язати комуністичні організації.

ЧИ ДІЯЄ ДО МИТНОЇ УНІЇ МІЖ НІМЕЦЧИ-НОЮ І ЧЕХІЄЮ?

В офіційних колах Праги заперечують вістку, яку подавала останніми часами європейська преса, що Німеччина заклю-чила митну унію з Чехо-Словаччиною. Заперечують також вістку одного ан-глійського щоденника, який інформу-вав, будтоби Німеччина на берлінській конференції запропонувала чеській де-легатії митну унію. Крім того у Празі пригадують, що сама Німеччина заперечу-вала ці вістки.

6.000.000 ФРАНЦУСЬКИХ КОМБАТАНТІВ ДО-МАГАЄТЬСЯ ПОНАДПАРТІЙНОГО „УРЯДУ НАЦІОНАЛЬНОГО СПАСЕННЯ“.

Голова унії французьких б. комбатантів полк. Анрі Пішо зложив пресі заяву такого змі-сту: 6.000.000 б. комбатантів домагається силь-ного уряду з людей, що стоять понад партіями і не оглядаються на вибори. Такий уряд мусить мати широкі повноважсти щонайменше на 1 рік. Якщо теперішній парламент на це не погодить-ся, його треба розвизати.

3 ЕСПАНІ ВЕРНЕТЬСЯ 12.000 ІТАЛІЙСЬКИХ ДОБРОВОЛЦІВ.

3 Бургосу повідомляють офіційно, що те-пер віде з Еспанії разом коло 12.000 італі-йських добровольців.

Японський десант під Кантоном.

ЗАГРОЖУЄ ЗАЛІЗНИЧУ СПОЛУКУ КИТАЮ З ГОНКОНОМ.

В середу в год. 4.30 причалили перші японські частини в залив Бінь, де стоїть на якорі 60 японських транспортів. Вони мають мабуть перервати залізницю з Гонконгу (брит. колонія) до Кантону.

Як відомо, цією лінією йшли головні військові транспорти для Китаю. Перетинаючи її та займаючи Кантон, японці сподіються зломити опір Китаю.

ЯПОНІЯ ВІДТІНЕ КИТАЄВІ ПОСТАЧАННЯ ЗБРОЇ ЧЕРЕЗ ГОНКОН.

Японський міністр закорд. справ повідомив усно амбасадорів та послів, що японські збройні сили почали операції здовж квантунських (південно-китайських) бережів, щоб відтяти постачання зброї та муніції для Китаю. Завдання операції виключно військове.

Японський уряд далі буде шанувати інтереси чужих держав та сподіється зрозуміння з боку тих останніх.

ВАЖИЛИ ДІЯ: Давид Почин, який, хотівши, і шовен, дешево і добре купити у фірмі РОЖА БОТІН

вартіх крамницях (головно жидівських) при вул. Сикстусській і сумедних. ШО ПИШЕ ПОЛЬСЬКА ПРЕСА ПРО УКРАЇНСЬКУ МАНІФЕСТАЦІЮ У ЛЬВОВІ?

Львівська жидівська „Хвіла“, „Дзвін і Проміс“ і „Вел Нови“ помістили в своїх листах про масову маніфестацію українського громадянства у відповідному пасиві. Найбільше уваги присвятило цій маніфестації єврейське „Слово Народове“ з 12. п. м. (ч. 292), в якому зазначає:

„Львів сьогодні (читай: у вівторок) вчорашній став ареною українських маніфестацій і спільних протиманіфестацій. Вільна юрба українських маніфестантів, між якими був відрізок зброєних у палиці молодців, зішлася з угри на Юра коло год. 7.30 при окликах: „Хай жив Україна“, „Геть з малярами“ і „Ганьба ляхам“. Маніфестуючу групу, що між нею можна було помітити також духовників у реверендах, розігнав поліція на хвості 3-го Маа і Коперника на Битнів.

Польська молодь зорганізувала проти протиманіфестацій. Середмістя перешов численний похід. Коротку промову вголосили під Академічним Домом при вул. Лозинського і під пам'ятником Міцкевича на Марійській площі. Кілька тисяч маніфестантів перейшло потім на площу св. Юра, куди їх не допустила змобілізована вже поліція. Польські маніфестації тривали до пізніх вечірніх годин.

Далі читаємо:

„Слід зазначити, що українські маніфестації почалися від богослуження у святоюрській катедрі в намірній повстання автономної Закарпатської України... Між духовниками з реверендах більшість творили клерики з Духовної Семінарії п. Шептицького (На що собі має право зволіє „архикалицьке“ „С. Н.“ супроти главою Митрополита. — Прим. Ред.). Як відомо, ця семінарія відрізняється від інших подібних установ тим, що студіюють тут і польські особи, для яких семінарія є українською університетом (21).

На увагу заслуговує факт, що український похід був доволі численний і зміг перейти на вул. Юра аж в околицю університету, а потім розійшла його в районі долінійної Саєтської. Похід був добре організований ріжкими групами, що діяли знутра.

Радісним проявом є те, що реальна польська громадянства була негати та інтенсивна. Моментально зібралося зо дві тисячі людей при вул. Лозинського, а це число під керівництвом Міцкевича на Марійській площі зросло в рази. Коло студентів рама в рази збільшилася. Промовець з під пам'ятника дуже ясно і енергійно сказав, що Польща дістає удар у леву і в праву обидва з Польщею зосереджені Шхеска, а це з того самого угри, який повинні плинати слова любові, а не сава йти. Маніфестанти відповіли „рогу“, „лих і ляхи“ і „гимн молодих“, після чого одні з них честь „Польські народове“ і „народове слово“, що зробить все, що буде треба, щоб змобілізувати „осадників і зеттеш“ (22).

Підчас маніфестацій збито численні предмети в різних українських установах і крамницях здовж вулиць, куди проходили маніфестанти. До середини святоюрських забудовані вулиці, що обсадили вже площу св. Юра дуже численно, маніфестанти не допустили.

Коло год. 9.30 українські герої почали до 20—25 осіб прибігати під редакцію „Слово Народове“ при вул. Мохнатого 46 на вул. Супінського й обкинули камінням вулицю і площу „С. Н.“; вони вибили шиб в адміністративній на партері та в редакційному вікні на першому поверсі. Вони вибили коло 20, бо вікна були дуже високі. Крім того на партері збили одне вікно в одну умбру від столової лампи. До редакції впало кілька камінців і чотирьох осіб, серед яких нікого з нечисленного в току маніфестації персоналу. Написавши „Ліх ляхів“ і т. п. після цього швидко направили вул. Супінського.

Повідомлення про інцидент в редакції „Слово Народове“ у редакції, щоб зберегти анонімність. Припадок хотів, що це сталося в редакції деякої висхід, бо жовтосімейський групу кількох ще інших осіб обиди українського Академічного Дому при вул.

Засаднича умова.

Усі ми хотілиб, щоб в парі з усіма нашими починами йшов усе успіх. Однак коли нам щось невдається, то хочемо мати принаймні переконання, що зі свого боку ми не занедбали нічого, зробили усе, що треба, щоб досягнути мету.

Бо найприкрішою власне є свідомість, що нашим турботам і клопотам ми винні сами, що моглиб їх легко були оминати, колиб ми спромоглися на відповідну енергію.

Не кожний виграє на лотерії, бо в против-

ному разі лотерія пересталаб бути лотерією і стала би чимось, що важко навіть очертити: для кожного хіба ясно, що не виграє ніколи той, хто не має лосу. І не жаден „лех“ буде тут винуватцем, але власне занедбання, яке мусіло за собою потягнути такі чи інші наслідки.

Тому коли хто хоче мати можливості виграє мусить передусім сповнити засадничу умову: засобити себе в лос. Вже перша кляса, до якої тягнення починається 19-го ц. м. дає можливість досягнути більшу квоту.

ЛЕТЯТЬ ВІКНА В УКРАЇНСЬКИХ УСТАНОВАХ І КРАМНИЦЯХ.

Саме тоді, як поліція розганяла українських маніфестантів, польська єврейська молодь з польського Академічного Дому при вул. Лозинського зорганізувала демонстрацію проти українців. Польські демонстранти йшли вулицями і вибили вивіски в ринку: у книгарні Н. Т. Ш., в крамниці Маслосоюзу, в Народній Торговлі, ресторані Дружбача й ін., далі в Дошаві, Базарі, Плясті й ін. при вул. Руській, у Фортуні Новій, Маслосоюзі на Личакові, в Маслосоюзі на Словацькому та в багатьох інших наших крамницях. Крім того демонстранти вибили майже всі вікна в будинку Т-ва „Просвіта“ на першому поверсі від Ринку і декілька вікон від вул. Руської. В залі засідань Головного Виділу Т-ва „Просвіта“ найдено 11 великих камешок, з яких один знівів великий олійний портрет през. Юліана Романчука та умбру електричної лампи. Далі польські демонстранти вибили шиб в Народній Гостиниці, книгарні Рідної Школи, Молодія Громаді, Українському Мистецтві, в Центробанку, в Земельному Банку, Українським Кооперативним Домі при вул. Технічній (що дуже потерпіла), у народній школі „Р. Ш.“ при вул. Супінського та декілька шиб у лікарні д-ра М. Панчишина і професора д-ра В. Старосольського. — Крім того ті самі демонстранти повисбили „по дорозі“ виставкові шибля й вікна в кількох десятих при-

Радіокутик.

ФЕСТИВАЛЬ В ЧЕСТЬ ЯНАЦЬКА.

Дня 28. ж. м. відбувся у Празі фестиваль в честь великого чеського композитора Яна Янацка, організований тов. Радіо-журнал. Праска, радіокомпанія дала другу частину того концерту, яка охоплює симфонічну респондцію „Дарце Вупі-ба“ та симфонію „Синфонетта“. Концерт виконала оркестра пражської філармонії під провідом проф. Візра.

ГОЛОС МАМИ.

У Союзувних Державах Америки до речею п. Ірвін Віккер, молодий 28-літній мамі вдалося заохотити до слуху своїх 5 мільйонів американських дітей. Вона вкочує до них 5 літ, і придбала собі невеличку популярність, прозивом чого є радіоігра, кілька разів надсилаючи до неї листи. Аудію свої переводить вона в той спосіб, що застосовуючи мікрофон при ліжках її дітей. П. Ірвін кохав до слуху своїм дітям і своїм гарним голосом та неспадковим голосом, оповідаючи їм чудові історії. Таким чином кохав до слуху дітей вдалося собі справити славу.

АМЕРИКАНСЬКА ТАНКОВА МУЗИКА ДЛЯ ІТАЛІЇ.

Американське тов. НБК вислало недавно для італійської радіофонії дві спеціальні аудію танкової музики. Виконали цю аудію дві оркестри танкової музики у Нью Йорку. Всі білий італійські радіостанції транслиували цю аудію.

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам зовсім відповідати, якщо дасте оголошення в „Діло“.

БІРЖА.

Львів, 12. жовтня 1939.
ГРОШІ.

Кушно-продажі: Бельгійський 90 47—9 00. Долари амер. 532 00—5 29. Долари канад. 528 50—5 26 00. Фальорени гол. 290 79—29 03. Франки фр. 142—13 14. Франки шв. 121 50—12 05. Фунти анг. 25 45—25 25. Гульдени дан. 10 25—9 75. Корони чеськ. 10 75—10 40. Корони дуа. 112 60—112 75. Корони норв. 127 75—126 50. Корони шв. 131 00—130 10. Ліри італ. 20 2—19 60. Марки фінал. 11 25—11 00. Марки нім. срібні 100 00—97 00. Тел. Акції 25 30—24 00.

Папери.

4 і пів пром. аут. 67 00—66 00 3 ів. 1 см. 83 35 серія 92 00, 2 см. 84 00. серія 93 75, 3. конвер. 69 25, 4. пром. дол. 92 75, 4 консолід. 66 50—66 50.

Личі.

Банк Польський 126 00 Цукор 38 50 Вугіль 36 00—35 50. Ліпковий 90 00—88 50. Островський 65 00. Старолітні 43 75. Тежележі дещо слабша.

ШНИ „МАСЛОСО.ОЗУ“

Львів, дня 12 жовтня 1939.
1 кг. масла асорт. бланк. без оп. 275 зол.
1 кг. масла бочков. вид. з опак. 280 зол.
масло „О“ 14—15 сот.
1 кг. мідь 130—175 зол.
Тежележі на масло та хліб сильні, як завжди вдержані.

Оповідка.

Загальна Збірання Батьківського Кружка при ХУ. Держ. Ліцею і Гімназії в українському жіночому навчальному закладі, у Львові, Петрівська 19 відбудеться в неділю 23. жовтня п. р. в год. 9-й з ран. 8-го години в місцевості похоронів народ. Виді. 2172

В п'ятницю 14. жовтня у катедрі св. Юра відбудеться торжественне зранювання Правниці Попова Пресвітері Бєгородиці. Парох Богослужіння: У четвер 13. жовтня: год. 4-та похоронів Вікція з Лівією. Акафіст Попову Пресвітері Богородиці, проповідь і Вагалама Молитва. Від год. 4-го похоронів синаїда вірних. В п'ятницю 14. жовтня: Від год. 6-го ран. до 9-го і в год. 12. читати Служба Божа і екскурсія вірних. В год. 10 торжественна служба архидієцєвська Служба Божа і проповідь. В год. 4. похоронів Вікція. На ці торжества в честь Попови Пресвітері Богородиці просити прийти: — Архидієцєвський Парохіальний Уряд.

На тім полягає

ощадне прання!

повірте своє білля милої
Олень Шіхт. Багата піна
мила Олень Шіхт проникає
наскрізь тканину і усуває
з неї всілякий бруд.

МИЛО ОЛЕНЬ ШІХТ

переідеально чисто!

Вне вийшов і продається.
ЮВІЛЕЙНИЙ КАЛЕНДАР

„Сільський Господар“

на 1939 рік

що містить багато статей, порад і вказівок з усіх ділянок господарства, багато ілюстрацій та для господарів дуже цікавин. ЦІНА 1.50 ЗОЛ.

Хто купить за годинку 5 примірників, дістане ще один задурно і не платить пересилки! Пересилка одного примірника 25 сот., 2—4 примірників 50 сот.

Замовлення надсилати на адресу:

„СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“
2150 Львів, Руська 20. 1-3

Користайте

з небувало дешевої продажі
з правдою реконструкції дому і земель.

Перфумерія С. ФЕДЕР

ТЕПЕР ЛЬВІЗ
СИКСТУСЬКА 2.
50 кроків від правого погу Лєгїонів.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ДО РОЗПРОДАЖІ до домів масового і практичного апарату приймемо небагато кілька прозорих палів. Зголошення особисто Львів, Карпівського 17. П. п. між 7—8 год. 2173 1-1

КУПО — ПРОДАЖ

ВОЛІЧКИ поручає українським жок. „Восма“ Піддуба 1 2129 2-10

МЕШКАННЯ

ЛОКАЛЬ на підприємстві, робітницю зможуть дожити до кінця року. К. Липинського 24 2170 1-0

ПОВНОКОМФОРТОВЕ 3-кімнатне мешкання до знайдуку вул. Потоцького ч. 48 2171 1-1

РІЖНІ

КОВДРИ задоволення купити ВИРІБНИ КОВДЕР. Копишинського 4. 1919 14-0

СИТНА до судження, розмірний, задоволення арештантів Центральний Дієгем, Львів, Лєгїонів 12, загорода Пєлєшєво Театру. 2156 2-3

ЦІННИК ОГолошень у щоденнику „Діло“.

Розмір черпону: 3 текстові заголовки і 4 оголошенні шпальти

1 м. одношпальтовий або його місце в руб.

1 м. одношпальтовий в тексті і вивисках

1 м. одношпальтовий на першій сторінці

жол. 0.35

жол. 0.50

жол. 0.80

жол. 0.80

Дрібні оголошення від впрод:

матримоніальні і приват. акредитовані до

зупин. продаж. вивиски і т. п.

жол. 0.15

жол. 0.10

жол. 0.06

жол. 0.06

Остання сторінка 1/1

Остання сторінка 1/2

Остання сторінка 1/4

Остання сторінка 1/8

Остання сторінка 1/8

Остання сторінка 1/8

Остання сторінка 1/8

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, ший, замк, встав, обрамів, найдовшого — виставлено: 14
СТЕЛІМАХ, Копишинського 22. тел. 215 29
2122 4-10

ПЕРЕРІБКА ковер з зол. РОМАШКА, Гродишинського ч. 4 (біля Ринку). 2180 1-10

НОВООТВОРЕНА українська робітниця корсетів, Львів, Вірнівського 10, П. п. 20, до 10 години: корсети, корсетки, переробки, оманки, стачки, шльозки, паски для застілків — так чистити і зшивати і переробляти. Моруса Ткаченко, 2187 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

Найдешевші меблі

в українській
кооперативі

АРХО

Львів, Корняків 1. Тел.: 272-04

ВНЕ ВІДКРИТА
першорядна робітниця і крамниця
взуття під фірмою
Ярема Львів, Копишинського 2.
(дальн. вул. Фредра ч. 5)
поручає на осінній сезон
жіночі, чоловічі
взуття спортивні і ортопедичні.
Товар тільки першорядний.
1751 1-20 Ціни низькі.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЦЯ ВЗУТТЯ

Миколи Довганика

Львів — УНІ ЛЮБЛИНСЬКОЇ з
(бічна Курковів)
поручає готова взуття на осінь з кра-
сних та закордонних шкірок і вико-
нує на замовлення; приймає напро-
ки. Поручається Впр. Дузевинськ.

КІР

Львів, Уайського 8
Тел. 280-38.
Станіславів, 3-го Мая 4. П. п. 281
П Л Я Н И
КОШТОРИСИ
Б У Д О В И.

Тепети, дивани, тапчани, меблі
ні матер. или і т. п.

Прокляття і виконання
компактного ютти дити у застос-
задоволення задоволення і стилу

Т. Кисак і сини

Львів, ПЛ. СМОЛЬНИ 4.
1784 Тел. 210-08 і 219-25 1-3

ВАШЕ ОЧКО

ГАЛИЦЬКА 1. РІГ РИНКУ

Дезинфекція і переробка шкід-
ВАНІЙ І КОВАРИ
по низьким цінам. Робітниця
ЗАМАРСТІНІВСКА 4. 36

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видає Видавничий Спільн „Діло“

З друкарні Вид. Спільн „Діло“, Львів, Ринку 31